

GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
VOORBEREIDENDE EKSAMEN
2013

10710A

REKENINGKUNDE

Hierdie antwoordboek bestaan uit 25 bladsye.

ANTWOORDBOEK

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
VOORBEREIDENDE EKSAMEN

REKENINGKUNDE ANTWOORDBOEK

TYD: 3 uur

TYD: 300

VRAAG	PUNT	NASIENER	MODERATOR
1	40		
2	50		
3	70		
4	35		
5	75		
6	30		
TOTAAL	300		

VRAAG 1

1.1.1	Bankversoeningstaat op 30 Junie 2013		
			7

1.1.2	Bereken die saldo van die Bankrekening soos wat dit in die finansiële state sal verskyn op 30 Junie 2013. Dui aan of die saldo gunstig of ongunstig is.	
	3	

1.1.3	Daar word bo enige twyfel vasgestel dat die uitstaande deposito van R16 700 in die rekening van die kontantkontroleur, 'n werknemer van die onderneming, gedeponeer is. 'n Ondersoek het aan die lig gebring dat sy haar persoonlike oortrokke bankrekening afbetaal het en dat haar rekening nou gesluit is.	
•	Toon die korrekte dubbelinskrywing wat in hierdie geval gedoen moet word.	
		4
•	Verduidelik kortliks TWEE moontlike wyses waarop die geld weer van die werknemer verhaal kan word.	
		4
•	Noem DRIE kontrolemaatreëls wat die onderneming kan instel om 'n herhaling van hierdie gebeurtenis in die toekoms te voorkom.	
		6

1.2.1	Korting van R720 is gedurende Mei 2013 van die krediteure ontvang. Bereken hoeveel geld gedurende Mei 2013 aan krediteure betaal is.	
		2

1.2.2	'n Krediteur met 'n debietsaldo is oorgeplaas na die debiteuregrootboek. By watter bedrag sal hierdie geld ingesluit wees?	
		2

1.2.3	Bereken die korrekte bedrag wat aan Vitton Handelaars verskuldig is.	
		6

1.2.4	Verduidelik kortliks DRIE maatreëls wat jy sal instel om die interne kontrole oor voorraad te verbeter.	
		6

1.1	1.2	Totaal
24	16	40

VRAAG 2

Vervaardiging

2.1 LOLLIPOP VERVAARDIGERS

Notas tot die Produksiekostestaat vir die jaar geëindig 31 Julie 2013.

2.1.1	Direkte grondstofkoste	
		8

2.1.1	Fabrieksbokoste	
		15

2.1.2 Produksiekostestaats vir die jaar geëindig 31 Julie 2013	
Primêre/Direkte koste	
Totale produksiekoste	
Goedere-in-bewerking aan die begin van jaar	
Goedere-in-bewerking aan die einde van jaar	
Koste van produksie van klaarprodukte	
	12

35

2.2.1	• Bereken die Veranderlike koste per eenheid vir 2013. [4]
	• Bereken die Gelykbreekpunt vir 2013. [5]
	9

2.2.2	Deur slegs een tipe stoel te vervaardig en dit aan slegs een kliënt teen 'n vaste prys te verkoop, kan lei tot verkoopsprobleme in die toekoms. Verskaf gepaste advies aan die eienaar om sy strategie ten opsigte van produksie, bemarking en prysvasstelling in die toekoms te verbeter.	
Probleem	Advies	
Produksie [Een tipe stoel]		
Bemarking [Een kliënt]		
Prysvasstelling [Vaste prys]		

6

15

2.1	2.2	Totaal
35	15	50

VRAAG 3

3.1	Pas-items
3.1.1	
3.1.2	
3.1.3	
3.1.4	
3.1.5	

05

3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Gee 'n mening oor die prestasie van elke sektor. • Gee DRIE redes vir die swak vertonings in die sektor wat jy as onderpresterend geïdentifiseer het. • Verwys na King-kode 3 (korporatiewe bestuur) en beveel verbeterings vir die spesifieke sektor aan. 	[02]
		[03]
		[05]
	Mening oor optrede van sektore	
	Redes vir onderprestering	
	Aanbevelings ter verbetering	
		10

3.3.1 Inkomstestaat vir die jaar geëindig 30 Junie 2013

Verkope	
Koste van verkope	
Bruto wins	
Ander bedryfsinkomste	
Diensgeldinkomste	
Huurinkomste	
Wins met verkoop van bate	
Handelsvoorraadsurplus	
Bruto bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Bedryfswins	
Wins voor rente-uitgawe/finansieringskoste	
Wins voor belasting	
Netto wins na belasting	

3.3.2 Behoue inkomste	
Behoue inkomste aan begin van jaar	
Netto wins na belasting	
Gewone aandeledividende	
Behoue inkomste aan einde van jaar	
	5

3.1	3.2	3.3.1	3.3.2	Totaal
5	10	50	5	70

VRAAG 4

Vorraadwaardasie

4.1	Wat is die belangrikste verskil tussen die deurlopende voorraadstelsel en die periodieke voorraadstelsel?
	2

4.2	Bereken die ontbrekende getalle vir die letter A–E.
A	
B	
C	
D	
E	
	15

4.3 Bereken die koste van verkope vir die jaar geëindig 28 Februarie 2013.

6

4.4 Bereken die waarde van die slotvoorraad op 28 Februarie 2013 gebaseer op die EIEU-metode.

4

4.5 Kenny May is bekommerd oor die beheer oor voorraad in die besigheid. Het hy rede om so voel? Verduidelik deur syfers aan te haal.

--

2

4.6 Noem TWEE maatreëls wat Kenny May kan instel om kontrole van en beheer oor sy voorraad te verbeter.

--

4

35

VRAAG 5

5.1 Kontantvloeistaat

5.1.1	Versoening tussen wins voor belasting en kontant deur bedryfsaktiwiteite voortgebring	
	Bedryfswins voor verandering in bedryfskapitaal	
	Netto verandering in bedryfskapitaal	
	Kontant gegenerereer uit bedryfsaktiwiteite	
		17

5.1.2	Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite	
		8

5.1.3 • Bereken Inkomstebelasting betaal vir jaar geëindig 28 Februarie 2013

SAID – Inkomstebelasting

--	--

5

• Bereken dividende betaal vir jaar geëindig 28 Februarie 2013.

Gewone aandeledividende

Aandeehouers vir Dividende

--	--

--	--

5

5.2 Ontleding en Vertolking

5.2.1 Neville Henderson, 'n aandeelhouer van Shisheko Bpk, het 8 000 aandele in Shisheko Bpk. 5 500 is op 1 Maart 2010 gekoop en die res is op 1 Oktober 2012 gekoop. Hoeveel dividende is aan hom uitbetaal gedurende die tydperk 1 Maart 2012 tot 28 Februarie 2013?

7

5.2.2 Bereken die gemiddelde opbrengs op totale kapitaal aangewend op 28 Februarie 2013.

8

5.2.3 Shisheko Bpk het aansoek gedoen vir 'n addisionele lening van R1 500 000 teen 'n rentekoers van 12% p.j. om die uitbreiding van die bestaande geboue te finansier. Is dit wenslik om die uitbreidings met 'n addisionele lening te finansier? Staaf jou antwoord deur TWEE finansiële aanwysers aan te haal.

5

5.2.4 Bereken die netto batewaarde per aandeel vir 2013. Lewer kommentaar op jou antwoord deur EEN finansiële aanwyser aan te haal.

5

5.2.5 Die bank het die finansiële bestuurder van Shisheko Bpk ingelig dat hulle slegs R500 000 as lening kan toestaan vir die uitbreiding van die bestaande geboue. Die bestuur van die maatskappy het besluit om addisionele aandele uit te reik om die addisionele fondse wat nodig is, te bekom.

- Hoeveel aandele mag hulle uitreik?

- Teen watter prys behoort hulle die nuwe aandele uit te reik om R1 000 000 te bekom? Toon berekeninge en motiveer jou antwoord.

5

5.2.6 Die onderneming het 'n winsopslag van 50% op kosprys. Gee TWEE redes vir die verskil in winsopslag in 2013. (Verwys na inligtingspunt 3)

4

5.2.7 Verduidelik wat die uitwerking van die debiteure-invorderingstermyn en die krediteure-betalingstermyn op die likiditeit van die onderneming sal wees. Haal syfers aan om jou antwoord te staaf.

6

75

VRAAG 6

6.1

6.1.1	Noem TWEE items wat in die Geprojekteerde Inkomstestaat sal verskyn, maar nie in 'n Kontantbegroting nie.
2	

6.1.2	Voltooi die Debiteure-invorderingskedule en die Kontantbegroting deur die bedrae te bereken van letter A–F.
A	2
B	2
C	3
D	2
E	1
F	2
12	

6.1.3	Gee TWEE redes waarom werknemers ongelukkig is oor hulle salarisverhoging. Haal syfers aan om jou antwoord te staaf.
4	

6.1.4	Die bestuurder versoek dat 'n addisionele sekretaresse aangestel word. Verduidelik aan hom waarom dit nie 'n goeie idee is nie deur bewyse uit die kontantbegroting aan te haal.
2	

20

6.2

6.2.1	Bereken die BTW betaalbaar aan SAID vir Junie 2013.	
		6

6.2.2	SAID stel ondersoek in na Sandile, die eienaar, se vorige BTW-opgawe. SAID het hom in kennis gestel dat deposito's ten bedrae van R1 000 000, wat op die bankstaat verskyn, nie as verkope verklaar is nie. Gee TWEE voorbeelde van ontvangstes wat nie-belasbaar is nie.	
		4

6.1	6.2	Totaal
20	10	30

TOTAAL: 300

EINDE

